

IZHAJA VSAKI DAN.

ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Povsemne številke se prodajajo po 3 vrd., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Oglaš se računajo na milimetre v širokosti ene
kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 stot. mili-
meter, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina za nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletna K 5-20, pol leta 3 00
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovans
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon štov. 1187

Nar. del. organizacija v Trstu.

priređi

v nedeljo dne 5. aprila t. l.

ob 9. uri predp. v gled. dvor.
„Narodnega doma“

javen shod držav. železničarjev

DNEVNI RED:

1. Zahteve železničarjev v Trstu.
2. Slučajnosti.

Shod, h kateremu so vabljeni tudi gg.
uradniki, je namenjen le železničarjem.

BRZOJAVNE VESTI.

Sankcioniran zakon.

DUNAJ 3. Cesar je sankcioniral zakon-
ski načrt deželnega zbora goriškega o spre-
membi §§ 29, 33, 35 in 37 občinskega vo-
lilnega reda.

Berolinski trgovci v Budimpešti.

DUNAJ 3. — Členi društva berolinskih
trgovcev in industrijalcev so odpotovali danes
v Budimpešto.

Sandžakatska železnica.

CARIGRAD 3. Sultan je obvestil avstro-
ograkega poslanika, da je imenoval turške
delegatke za trasiranje sandžakatske železnice.
Turški delegatke se sestanejo z avstro-ogrskimi
15. t. m. v Mitrovici ter pričnejo takoj tra-
siranje. Sodi se, da se prične z gradnjo že-
leznice še poleti.

Italijanska poslanska zbornica.

RIM 3. Ministerski predsednik Giolitti
je na vprašanje več poslancev o včerajšnjih
spopadih s policijo opisal včerajšnje demon-
stracije povodom pogreba nekega delavca ter
izjavil, da preiskujejo stvar sodnijske oblast-
nije, kakor to zakon predpisuje. Zato ne
more izreči nikake sodbe, kajti taka sodba
ne bi bila v sedanjem trenutku ni nepristran-
ska ni odkritosrčna. Minister je prosil zbor-
nico, naj sledi njegovemu izgledu. (Živahna
pohvala).

Posl. Duratti je v imenu socialističnih
poslancev izjavil, da obsoja generalni štrajk.
Posl. Barzilari je rekel, da se strinja z
izjavami ministerskega predsednika, ker ima
zadnjo besedo sodišče.

Ministerski predsednik je izjavil, da mora
po resnici konstatovati, da so za redarji
stali vojaki, in da ni tjakaj padalo ni ka-
menje ni opeka, dočim so bili redarji in ka-
rabinerji tik pred množico. V resnici je bilo
ranjeno 29 redarjev in karabinerjev in le
dva vojaka: to dokazuje, da so bili redarji
in karabinerji najbolj prisiljeni se braniti.

Republikanski poslanec Chiesa je grajal
včerajšnje postopanje redarjev ter izrazil
nado, da generalni štrajk kmalu poneha.

Govorilo je še nekoliko govornikov, na-
kar je bila debata o tem dogodku zvršena in
je zbornica pričela razpravo o proračunu
vojne mornarice.

Krvav spreved v Rimu.

RIM 3. Včeraj popoldne so spremljali
socialisti in republikanci mrtvega tovariša-

zidarja, ki je ponesrečil na delu. ter so ho-
teli s sprevedom krenuti proti Giolittijevi
hiši. V sprevedu je bilo okoli 1500 ljudi.
Tu se jim je postavilo nasproti 50 redarjev,
a za njimi so bili vojaki. Množica je pričela
metati na redarje opeko, ki jo je jemala z
nekega voza, ki je šel tam mimo. Redarji so
na to ustrelili, nakaar se je množica razbežala,
pustivši za seboj tri mrtve.

RIM 3. Osebe, ubite na včerajšnjem
spopadu pri sprevedu zidarja, so bile po noči
prenešene iz bolnišnice na pokopališče. De-
lavaska zbornica je radi tega v seji, ki jo je
imela po noči, sklenila proglasiti v Rimu ge-
neralni štrajk.

RIM 3. Od trojice oseb, ubitih včeraj
na pogrebnem sprevedu, sta bila dva anar-
hista. Eden od 11 ranjenih se bori s smrtjo.
Drugi se počutijo bolje. Ranjeno je bilo 11
redarjev. Zjutraj je pričel generalni štrajk.
Tramvaj ne vozi. Prodajalne so zaprte. Mesto
kaže svoje navadno lice. — „Vita“ pravi, da
večina členov skrajne levice obsojuje gene-
ralni štrajk.

RIM 3. Danes je zopet umrla ena oseb
ki je bila ranjena na včerajšnjem spopadu.
Dan je minul mirno. Pe dnevu je mnogo ob-
činstva obiskalo mesto, kjer je prišlo do
spopada.

Boj z bolgarsko četo.

SOFIJA 3. Oddelek turške vojske je
pri vaseh Stančova in Ceresnice napal bol-
garsko četo pod vodstvom Sandanskega.
Vnel se je hud boj. Sandanskega sta zadele
dve krogli. Četa je zbežala vzemši seboj ra-
njene vođe.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 3. Na dnevnem redu je
bilo drugo čitanje proračuna za leto 1908.
Postavka I: Civilna lista kralja (1.200.000
dinarjev) je bila enoglasno vsprejeta. Pri
postavki II: apanaža 360.000 dinarjev za
prestonaslednika in druge člene kraljeve
rodbine je mladoradikalec pripomnil, da je
bila ta postavka vsprejeta v proračunu pro-
tustavno.

Ministerski predsednik Pašić je odvrnil,
da apanaža ni proti ustavi.

Posl. Katič (mladoradikalec) je naglašal,
da igra Pašić že ulogo portugalskega Franca.
(Ploskanje na levici.) Tudi Franco je protu-
stavno povikal listo.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 3. Državni zbor je nadaljeval
razpravo o društvenem zakonu.

Židovske kolonizacijske družbe
zaprte.

BEROLIN 3. Iz Varšave poročajo: Mi-
nister za notranje stvari je ukazal v vseh
velikih mestih Poljske in Rusije zapreti po-
družnice židovske kolonizacijske družbe, ki
ima tukaj svoj glavni sedež.

Velika dividenda.

KODANJ 3. Uprava velikega severnega
društva je predlagala, kakor lanskega leta,
dividendo 20 odstotkov.

Republikanski shod.

LIZBONA 3. Na nekem republikanskem
shodu blizu mesta Matra, ki se je vršil v
prepevni oblasti, je množica napala go-
vornike ter jih lahko ranila.

Potovanje črnogorskega kneza.

PETROGRAD 3. Črnogorski knez Ni-
kola se poda direktno v Carskoje Selo, ne
da bi se prej mudil v Petrogradu. — Govori
se, da je prišel knez semkaj ne le radi bal-

Mati je zmajala z glavo.

Ko je bil nasul Lukaška smodnika na
ponvico, je vzel iz mošnjčka nekoliko
praznih patron, jih nabasal in skrbno za-
mašil s kroglo, zavito v cunjico. Nato je
stisnil z zobmi nabite patrone, jih pregle-
dal in položil mošnjček na polico.

„Rekel sem ti, majka, da bi mi za-
krepala torbe; ali si jih, a?“ je rekel.

„Seveda. Mutka je sinoči nekaj kr-
pala. Ali že moraš iti v kordon? Niti vi-
dela te nisem prav.“

„Samo da se opravi, pa moram iti.“
je odvrnil Lukaška in zavezaval smodnik.

„A kje je mutka? Ali je kam šla?“

„Gotovo drva seka. Zmeraj se ji je
tožilo po tebi. Nič več ga ne vidim, pravi.
Tako pokaže z roko na lice, tleskne in
pritisne roke na srce: hudo mi je, hoče
reči. Ali jo čem poklicati? O Abreku je
vse razumela.“

„Pokličij jo,“ je rekel Lukaška. „Tudi
nekaj sala sem še imel tam, prinesi ga
sem. Moram sabljo namazati.“

Starka je šla vun in čez nekoliko
trenutkov je po škripajočih stopnicah prišla
v hišo Lukaškina mutasta sestra. Bila je

kanskih železnic, marveč tudi radi notranjih
stvari v Črnogori. Značilno je, da so črno-
gorski častniki, katerih je okoli 200 v ruski
službi, dobili nalog, naj se povrnejo v domo-
vino. V Carskem selu ostane knez Nikola le
en dan.

Angleška torpedovka ponesrečila, 32
ljudi utonilo.

PORTSMOUTH 3. (Uradno.) Rušilec
torpedov „Tiger“ je trčil skupaj s križarjem
„Berwick“. Prvi je bil presekán po sredi ter
se je takoj pogreznil. Posadka, 36 mož, je
utonila.

Mirovna sodišča.

WASHINGTON 3. Senat je vsprejel
pogodbo, sklenjeno povodom haaške mirovne
konference, o mednarodnih sodiščih ter odo-
bril predlog, da se taka sodišča ustanove med
Ameriko in Italijo ter Meksikom.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 3. Zbornica je nadaljevala raz-
pravo o nujnem predlogu glede rekrutnega
kontingenta. Posl. Daczynski je ponovil za-
hteve socialnih demokratov, naj se vojska
demokratizira in modernizira, naj se uvede
dveletna služba in naj se strogo kaznuje
vsako trpičenje vojakov. Modernizira naj se
tudi vojaško sodstvo.

Med govorom posl. Daczynskega je pa-
del v težko omedlevo posl. Pastor, ki se je
nahajal blizu govornika. Poslanci so odnesli
Pastorja v kuloar, kjer se je ob zdravniški
pomoči kmalo zopet opomogel.

Posl. Hackenberg je pojaanjal, zakaj
da so socialni demokratje proti predlogi.

Posl. Dzieduszycki je izjavil, da bo pol-
ski klub glasoval za nujnost in za predlogo
samo. Nasproti prigovoru posl. Okuniewskega
je govornik naglašal, da če bi Poljaki v
Pruski imeli toliko pravic kakor Malorusi v
Avstriji, bi bili hvaležni in v podporo državi.

Nato je bila razprava prekinjena. Pri-
hodnja seja jutri.

Proračunski odsek.

DUNAJ 3. Proračunski odsek je pričel
razpravljati poglavje: „Srednje šole“. —
Posl. Korošec je predlagal želje glede zre-
lostnega izpita iz slovenščine ter je zahteval,
da se celjska spodnja gimnazija spopolni v
višo gimnazijo. Govornik je naglašal, da ni
ta zahteva obrnjena proti Nemcem. — Posl.
Žitnik se je pridružil predgovorniku. —
Posl. Hofmann Wellenhof je naglašal, da se
Nemci trdno drže svojega stališča glede celjske
gimnazije.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 3. Zbornica je raz-
pravljala o drugi točki zakonskega načrta o
reviziji poslovnika. Posl. Meray (stranka ne-
odvisnosti) je predlagal k drugi točki že znani
popravek, ki so ga stranke večine vsprejele.
Posl. Jurij Nagy (neodvisna levica) in Viljem
Mezőffy (narodni socialist) so vložili mnogo
poprakov in sklepnih predlogov, nakaar je
bila razprava prekinjena.

Posl. Brody (demokrat), Simonyi (ljud-
ska stranka) in Ivan Molnar (ljudska stranka)
nameravajo na jutranji seji interpelirati v
stvari ministerjalnega svetnika Barkoczyja.
V kuloarjih so to stvar razpravljale razne
skupine levice. (Ministerjalni svetnik v mini-
sterstvu za uk in bogočastje baron Barkoczy
je nedavno temu bil na civilni poroki nekega
profesorja meščanske šole kakor priča, ter je
pri čitanju prisege sedel, kar je proti navadi.
Baron ni hotel tudi podpisati zapisnika skle-
njene poroke. Op. ured.)

šest let starejša od brata in bila bi mu
izredno podobna, da ni imela vsem gluho-
nemim lastnega topega in hudo-izpremen-
ljivega obraza. Na sebi je imela grobo
srajco z mnogimi krpami; noge so bile
bose in umazane; na glavi je imela staro
modro ruto. Vrat, roke in obraz so bili
mišičasti kakor pri moškem. Z njene obleke
in z vsega je bilo videti, da je opravljala
neprestano težka moška dela. Prinesla je
butaro drv in jo vrgla k peči. Potem je
stopila k bratu z veselim nasmehom, pri
čem se ji je nagubal ves obraz, se do-
taknila njegove rame in mu začela z ro-
kami, obrazom in vsem životom delati
urna znamenja.

„Prav, prav! Stepka je pridno dekle.“
je odvrnil brat in kimal z glavo. „Vse je
poskrbela in pozašila, pridno dekle! Tu
imaš nekaj za to!“ Vzel je iz žepa dva
poprnjaka in ju ji dal.

Obraz neme je ves zardel in divje je
zagolčala od veselja. Popadla je poprnjake
in začela še hitreje delati znamenja, pri
čem je pokazala čisto v eno stran in
švigala z debelim prstom po obrveh in
obrazu. (Dalje.)

Kako se porabljajo državne podpore?

(Dopis iz Istre.)

Te dni je pisal neki slovenski list, da je
sedanji ministerski predsednik Beck zgrešil
svoj poklic, ter da bi bil moral postati —
mešetar! In res se ni še nikdar, kar obstoji
v Avstriji, bodisi resnična, bodisi samo
aktivna ustavna vladna oblika, vršilo med raz-
ličnimi političnimi strankami toliko pogajanj
za kompromise, kakor ravno v eri Beck. A
vse to se je godilo skoro brez izjeme vsled
posredovanja, oziroma — da govorimo z be-
sedami gori omenjenega lista — vsled meše-
tarenja ministerskega predsednika Becka.
Kljubu temu pa mislimo, da je paralela
omenjenega lista v tem slučaju popolnoma po-
nesrečena: ker, kaj je pravzaprav vladanje,
če ne mešetarenje med različnimi strankami
in strujami? O državah z absolutistično
vladno obliko to seveda ne velja v toliki
meri, kakor o ustavno vladanih državah,
vendar je jasno da tudi v absolutistično vlada-
ni državi dosega največ uspeha oni držav-
nik, ki je najboljši — mešetar! Ako ima
torej sedanji avstrijski ministerski predsednik
vse potrebne lastnosti za dobrega mešetarja,
tedaj ga že ta lastnost sama na sebi pripo-
roča kar najbolje za mesto, ki je zvezna
danes! Vendar, da govorimo resno! Zdi se,
da veje — saj navidezno — skezi avstrijsko
upravo neka nova, sveža sapa in ravno,
odkar je na krmilu sedanji ministerski pre-
sednik, se opaža v vsej upravi neki moderen
dub. Zdi se, da ima, vsaj na videz, sedanja
avstrijska vlada najbolje namene. (Ured.)
In tu se v glavnem ne sme pozabiti, da so
do pred malo meseci vse sile centralne vlade
absorbirala pogajanja z ogrsko vlado. Mora
se torej za pravo računati, da je še le nekaj
mesecev, kar ima Beckova vlada svobodne
roke, da lahko posveča svojo pažnjo notra-
njim potrebam posamičnih narodov. Trebalo
bi se torej postaviti na stališče čakanja, a
pred vsem ne metati vladi polena pod noge,
ter je ne ovirati, v kolikor kaže dobro
voljo, da ugodni našim opravičnim zahte-
vam, toli gospodarskim, koli kulturnim. Da,
kulturnim! Glede teh sicer sedanja vlada, z
ministerskim predsednikom Beckom na čelu,
dozdaj pač še ni pokazala niti dobre
volje. V kulturnem oziru nimamo beležiti
dozdaj niti najmanje aktivne postavke na
račun sedanje avstrijske vlade. A mi Slovenci
smo potrpežljivi, po Stritarju celo potrpež-
ljivi — osli! Čakali smo dolgo že, počakamo
še nekoliko! Če nas brez slovenskih sredstev
in visokih, ter marsikje — na pr. v kultur-
nem Trstu in Istri — tudi brez ljudskih šol,
ni peklensček vzeli, tudi naših otrok ne
vzame! Glede kulturnih vprašanj torej ni ni-
kake sile, ker je bil celo neki osemnajstletni
slovenski analfabet tako pameten, da je na
vprašanje, zakaj se ne potrudijo, da bi se
naučil čitati in pisati, odgovoril, da se je
njegov oče brez znanja pisanja in čitanja
postaral, in se bo torej tudi on sam! Torej
glede kulturnega napredka se Slovencem, ali
vsaj mnogim njih — ne mudi!

Vendar, kam smo zašli?
Dali smo temu članku naslov: „Kako
se porabljajo državne podpore?“ — a potem
smo zašli na povsem drug predmet! Torej k
stvari!

Vlada je nakazala za Istro večo pod-
pore, ki naj bi se jo porabilo kakor pomoč
zbog suše in drugih elementarnih neugod-
bedo trpetih krajev. A kako se je postopalo
na porabljanju te podpore? Logično bi ven-
dar bilo, da bi se bilo, potem, ko se je do-
ločilo zneske, ki naj bi jih dobili posamični
okraji, oziroma občine, zaslialo dotične lo-
kalne faktorje, n. pr. kmetijske zadruge,
občine itd. A vse to se v tem slučaju ni
zgodilo! Zdelo bi se, da bi moralo biti
povsem jasno, da ni možno za eno celo po-
krajino porabiti ene in iste šablone. A go-
voro našim birokratom o logiki! Ves znesek
se je dalo na razpolago deželnemu kultur-
nemu svetu, ki je sklenil brez zašlisanja
lokalnih korporacij, da se nabavi za ves
znesek seno, ki bi se oddalo za polovično
ceno! In le v izjemnih slučajih brezplačno. A
kar je pri vsem najlepše, so dobile lokalne
korporacije še le zadnji hip nalog za sestavo
imenikov onih prisilcev, ki naj bi dobili seno.
In te korporacije so morale operate, na ka-
terih sestavo bi trebalo v normalnih razme-
rah najmanje štirinajst dni, sestaviti v teku
oseminštiridesetih ur! Ali je potem čudno, da
so se dogodili slučaj, da je bilo brezplačno
seno nakazano posestnikom, ki imajo denar v
brasilnici? In potem seno samo! Deželni
kulturni svet poveril je nabavo sena —
skupno 52 vagonov — polovico neki tvrdki v
Pazinu, a drugo polovico neki tvrdki v
Trstu. A kako sta se te dve tvrdki okori-

PODLISTEK. 47

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

XVII.

Od Jeroške je Lukaška šel domov.
Ko se je vrnil, se je bila vzdignila od
zemlje vlažna, rosna megla in zavila vas.
Nevidna živina se je začela gibati z raz-
nih koncev. Pogosteje in živahneje so peli
petelinji. Zrak je bil čezdalje prozornejši in
ljudje so vstajali. Ko se je približal domu,
je razločil Lukaška od megle mokri plot
svojega dvorišča, hišne stopnice in odprto
klet. Na dvorišču je sekal nekdo drva.
Lukaška je stopil v hišo. Mati je bila že
vstala, stala je pred pečjo in metala noter
polena. Na postelji je še spala mala se-
strica.

„No, Lukaška, ali si se nakrokaj?“
je tiho rekla mati. „Kje si bil ponoči?“

„V vasi sem bil,“ je nevoljno odvrnil
sin, vzel puško iz zavoja in jo ogledaval.

ki je najlepši dokaz dejstvo, da stane seno, ki sta je nabavili ti dve trdkri, za dve kroni pri kvintalu dražje, nego so sicer dobivali za sebniki enake vrste in še boljje seno! Omenjeni trdkri zažulili sta pri tej kupčiji vsaka čistih 5000 kron. S tem pa nikakor nečemo reči, da sta omenjeni trdkri morda nekorektno postopali, ampak storili sta le to, kar bi v enakem položaju storil vsak drug pameten trgovec. Pač pa je krivda na strani kulturnega sveta, in morda tudi vlade, da se je seno, ki bi se bilo lahko nabavilo pod ugodnejimi pogoji, tako drago plačalo, da se je končno vsa pomožna akcija razpršila v nič, ter sta od vsega imeli dobiček edino le omenjeni trdkri, dočim je prišlo seno za vozino in drugimi troški skoro na normalne cene. Edini dobiček od vse pomožne akcije imeli bosta omenjeni trdkri, dočim posamičnemu posestniku pač ne bo dosti pomagano, če dobi par kvintalov sena nekaj kron ceneje. In potem aparat, ki naj bi sodeloval na razdeljevanju sena. Tu je pred vsem komisija, ki je za okoliš vsake kmetijske zadruge sestavljena, iz okrajnega glavarja kakor predsednika, predsednika okrajne kmetijske zadruge, potovalnega učitelja, enega zaupnika okrajnega glavarstva, ter enega zaupnika deželnega kulturnega sveta. Ko je prišlo seno na določene postaje, pregledala naj bi je kmetijski potovalni učitelj in okrajni živinozdravnik, a jeden uradnikov davkarje naj bi od strank inkasiral denar! In prav je imel oni hudo-mišnež, ki je menil, da bi se moralo prevzeti še babico, da bi sta konstatirala, če bo seno tudi dobro za — mleko! A tu je treba pomisliti, da seno na posamične postaje ni prišlo naenkrat, ampak so prihajali vagoni v predsedkih po par dni in bi torej trebalo vsem onim funkcionarjem za vsaki-krat poleg dnevnice posebno plačati tudi potne troške! Jasno je, da bi na ta način stale same dijete več, nego seno!

Završujemo! Centralna vlada utegne imeti najboljše namene, da pomore ljudstvu, ali dokler se pomožne akcije vlade ne postavijo na povsem drugo podlago, dokler bo nosil sv. Birokracij staro kitajsko kito, bodo vse pomožne akcije vlade le Sisofovo delo, in vse govorjenje o moderniziranju uprave, le velika — ironija!! Y.

Vseslovanski kongres.

Neki poljski vodja v Galiciji se je o vedenju Poljakov nasproti vseslovanskemu kongresu izjavil nastopno: V Varšavi je za ta kongres dovolj dobro razpoloženje. A v Galiciji bomo postopali kakor naši rojaki v poljskem kraljestvu. Na svojo roko ne zapodemo ničesar.

Hrvatska.

Zmaga hrvatsko-srbske koalicije na županijskih volitvah.

Iz Osijeka javljajo od 2. t. m.: Danes so bile županijske volitve za Virovitiško županijo. V Osijeku je bil izvoljen kandidat napredne stranke. V drugih okrajih županije so brez izjeme zmagali pristaši hrvatsko-srbske koalicije izvenzemlj Djakovo in Virovitico, kjer so dobili večino „Starčevićanci“.

Zopet nova madjarska šola.

Madjarsko društvo „Julian“ namerava ustanoviti v Osekovo madjarsko šolo. Nek zastopnik društva je bil že v Osekovem ter se je posvetoval s tamšnjimi Madjari. Prebivalstvo je radi najnoveje madjarske akcije silno razburjeno, ker je tamkaj prav malo Madjarov in hočejo Madjari le spraviti hrvatske otroke v madjarsko šolo.

Ogrska.

Desetletni ministerski jubilej Daranyi ja.

Poljedelski minister Daranyi obhaja tekom tega meseca svoj desetletni jubilej kakor poljedelski minister. Zveza ogrskih poljedelcev priredi tem povodom dne 28. t. m. primerno slavnost.

Rusija.

Židovski polki v Rusiji.

„Golos Moskvi“ poroča, da se mero-davni krogi v ruski vojni upravi bavijo z načrtom, kako bi se v bodoče ustanovili posebni polki, v katerih bi služili izključno Židje. To se namerava radi tega, ker je potrebno, da se Žide odstrani iz vojske in s tem paralizira njih revolucionarni vpliv na vojske. General Botjakov je celo predlagal, da se Žide v obče izključi od vojaške službe, a ta predlog ni obveljal.

Drobne politične vesti.

Spor z um med srbskimi in bogarskimi četami. Iz Soluna javljajo, da so srbske in bogarske ustaške čete v skopljskem vilajetu sklenile med seboj premirje. Nadejati se je, da sledi temu premirju popoln sporazum, ki konča za vselej medsebojno klanje.

Jezikovni spor na Češkem: Nedavno temu je na nekem shodu 86 čeških županov sklenilo, da bodo radi hebskega jezikovnega spora vsprejemali čeških vlog. V sredo je okrajni odbor v Teplicu sklenil predlagati pri osrednjem vodstvu nemških okrajev, naj se prične akcija, da isto tako postopajo nemške občine s češkimi vlogami.

Verski konflikt v Albaniji. Iz Soluna poročajo, da se je poostiril spor med mohamedanskimi in katoliškimi Albani-

V Apeju, v Diakovi in v Luni so prodajalnice zaprte. Trgovina je popolnoma paralizirana. Semsi paša je zahteval novih čet.

— Potovanje nemškega cesarja. Nemška cesarska dvorica je 1. t. m. dospela v Sirakuzo na Siciliji. Množica ljudstva je cesarja in cesarico navdušeno pozdravljala.

Dnevne vesti.

Umrla je včeraj pri sv. Ivanu gospa Franja Julika Trobec, soproga g. Antona Trobec, požrtvovalnega, delavnega in značajnega rodoljuba, prvaka pri sv. Ivanu in soboritelja pok. Dolinarja in Nabergoja, ustanovitelja političnega društva „Edinost“ in našega lista. Naše sožalje g. Trobecu in rodbinam Kovačič in Martelanc.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil jutri ob 3 uri in pol popoldne pri sv. Ivanu.

Gospodu Josipu Kopaču. Iz poročil o predčerašnjem shodu državnih železničarjev v delavskem domu doznajemo, da ste Vi ponovili trditve, da je naš list sovražen zahtevam državnih železničarjev ter ste s tem hoteli opravičiti sklep odbora koaliranih organizacij državnih železničarjev, da se ima naš list izključiti od pred sinočnjega zborovanja. Pozivljamo Vas s tem, da navedete katerisiboli stavek v našem listu, iz katerega bi izhajalo nam predbacivano sovražno nastopanje.

To pričakujemo z gotovostjo od Vaše poštenosti, ki ste jo dolžni tudi svojemu političnemu nasprotniku, ker bi morali sicer smatrati, da ste se posluževali laži proti našemu listu v dosegu strankarskih svrh.

Uredništvo.

K predčerašnjemu shodu državnih železničarjev. Kakor je bilo pričakovati, se obrača včerajšnji „Lavoratore“ z vsem srdom proti „N. d. o.“ in proti tistim železničarjem, ki niso pristaši socialistične stranke. Mi se tu ne bomo spuščali v polemične boje s socialističnim glasilom, marveč hočemo o povsem mirno konstatirati nekatera dejstva, ki pojasnjujejo, zakaj je prišlo do predčerašnjih dogodkov.

Pred vsem sta bili dve neodpustni brez-taktnosti, ki ju je zagrešil odbor, ki vodi vso akcijo in je priredil shod. Ti brez-taktnosti sta bili posledica temu, da se je taka zgolj gospodarska akcija potisnila na politično-strankarski tir. Komur je res do tega, da bi imela ta akcija zaželjeni vspeh, je moral le želeži, da se tu popolnoma abstrahira od političnih momentov ter da se tej akciji pridružijo vsi interesiranci brez razlike strankarskega stališča. V tem smislu bi bil moral delovati rečeni odbor, ako mu je bilo le za stvar in ne do uspehov, iz katerih bi mogel kdo kovati političen kapital. Tej svoji socialni dolžnosti pa se je odbor izneveril. Da-si je dobro vedel, da „N. d. o.“ zastopa velik del železničarjev in da radi tega ne more biti brez nje sodelovanja izdatne akcije, je vendar odbor ostentativno — kar so potrdili še posebno dogodki na shodu samem — ignoriral „N. d. o.“ Že to je skrajno ogorčilo, ker se v tem kaže neki absolutizem, kakoršnjega naši zavedni delavci ne morejo trpeti, in je nezasižaneje, ker si je odbor nadel naslov „koaliranih železničarskih organizacij.“ Kakova koalicija je to, ako se velik del interesirancev jednostavno prezira?!!

V zvezi s to brez-taktnostjo je bila druga: afront proti našemu listu in še posebej pre-tveza, s katero so hoteli ta odijozni nastop opravičevati. In psihologično si je kaj lahko tolažiti razpoloženje naših, ki smatrajo „Edinost“ svojim glasilom. Oni čitajo vendar naš list dan na dan in vedo prav dobro, da „Edinost“ ni nikdar storila tega, kar jej odbor podtika, ter da to podtikanje more prihajati le iz besnega strankarskega sovraštva. Le naravno je, da so v tem obrekoivanju in preziranju enega edinega in ravno slovenskega lista videli napad — proti sebi.

Ker pa so bili naši ljudje, uverjeni, da je omenjeni afront proti „N. d. o.“ in proti našemu listu pripisovati inicijativi g. Josipa Kopača, se je vse ozlovoljenje obrnilo proti temu gospodu. Ta moment treba posebno naglašati, da se umeje pravi značaj nastopa naših na shodu: oni so hoteli remon-strirati samo proti referentu Kopaču in, da je bil odbor žrtvoval eno osebo stvari, ne bi bilo prišlo do take eksplozije. V tem je bil glavni greh odbora, da je določil referentom osebo, do katere imajo — in to celo v socialističnem taboru samem — mnogi železničarji neko posebno averzijo.

Vse to je provzročilo, da so duhovi prišli na shod že nasičeni elektricitete. Ali v zvezi vsemu temu ne bi bilo prišlo do take eksplozije, da ni bilo postopanje odbora tudi na shodu samem tako strankarsko pronsirano in deloma tudi — lahko rečemo — naravnost iz-zivalno. Naj navedemo le, da je jeden odbor-nikov nasproti dunajskemu zastopniku kazaje na naše ljudi govoril o bandi krumirjev in stavkokazov; da je nekdo — v tem večje sramoto mu bodi to, ker zavzemlje dostojanstvo uradnika — z roko sunil predsednika „N. d. o.“ g. dra Mandiča, ki je le miril, ker mu je bilo mnogo do tega, da se shod vrši, ker mu je šlo za stvar, ne pa za strankarski boj; da je nekdo na galeriji držal stolicu v roki, da ju vrže na naše in so mu jo le s silo iztrgali iz rok, in mnogo drugih incidentov. Duhovi so se razpaljali vedno bolj in prišlo je do tega, do česar je prišlo s tako elementarno silo, da ni mogel niko preprečiti. Kdor le količkaj po-

zna psihologijo mas, ta se mora le čuditi, da ni prišlo do hujšega.

Iz vsega je razvidno, kje je krivda. Naravnost nesmiselno je, ako se hoče našim železničarjem imputirati, da so hoteli preprečiti akcijo v korist — železničarjev samih, torej v njih lastno korist. Naši so bili in so vsikdar za vsako skupno akcijo, ko gre za resnično skupno korist. To svojo pošeno voljo so vsikdar pokazali in taki bodo tudi odslej kljub temu, da jim je bilo doslej navadno v odgovor le preziranje in zaničevanje.

Da se je „N. d. o.“ vsikdar zavzemala za postulate železničarjev, to so dokazali razni njeni dosednji koraki in dokaže tudi shod, ki se bo vršil v nedeljo.

Shod železničarjev, ki ga sklicje N. D. O. v nedeljo ob 9 uri jutraj v gledališčni dvorani Narodnega Doma, je v očigled sedanjega gibanja železničarjev in zadnjih dogodkov v Trstu velike važnosti. Povabljeni so na shod, ki je namenjen le železničarjem, tudi gg. uradniki državne železnice. Na shodu se razjasni sedanje in nadaljno postopanje N. D. O. v sedanjem železničarskem gibanju.

Bog daj našim proletarcem mnogo taci — sovražnikov! Dr. Laginja je — saj zahtevajo tako socialno-demokratski listi, ki, kakor znano, vedno pišejo samo in golo resnico — hud sovražnik proletarjata. Ali ob enem je ta mali (po postavi namreč) Laginja tudi velik čudak, ki naj ga sam vrag umeje. To je sovražnik delavcev, ki ne opušta nobene prilike, da govori za — korist delavcev in prihaja vsaki hip (tako rekoč) pod noge socialističnim voditeljem, da se prav nevarno izpodtikajo ob malem Laginji.

Ali pustimo šalo na stran! Posebno na srcu je dra Laginji usoda delavcev v puljskem vojnem arzenalu. Za to se je potegnil tudi v zadnjem zasedanju delegacij. Po korenitem obrazloženju razmer in položaja delavcev v rečenem arzenalu — ki je ovajalo bist-ster razum in toplo srce za dobrobit delavca — je staval dra Laginja resolucije, ki so bile tudi vsprejete: 1) radi vladajoče dragine vseh življenskih sredstev se toplo priporoča mornarični sekciji vojnega ministerstva polo-žaj delavcev na vodnih delih v Pulji. 2) posebno naj se pomore onim stabilnim delavcem in predelavcem, ki so stopili v provizijsko stan-je. Provizijski mesečni izneski naj se povi-šajo po principu, da bodo osebe, ki so služile državo 40 let, dobivale popolno mirovino; 3.) raznim kategorijam težakov in mornarjev, ki stoji v vporabi c. k. direkcije za oprem-ljenje parobrodov, naj se dvoja poviša; 4.) za delavce v Valdego naj se ustanovi neodhodno potrebna postaja za reševanje z zdravnikom, ki pozna jezik teh delavcev.

Poleg teh resolucij se je dr. Laginja to-plo zavzel tudi za pisarniške in risarske po-močnike, da se jim povišajo dohodki, izlasti pa, da se im odloči primerna odškodina za stanarino.

O tem človekoljubnem prizadevanju dra Laginje je že poročal naš list svojedobno. Da pa stvar zopet naglašamo, temu je vzrok v dejstvu, da sta socialno demokratična glasila ravno te dni hotela predstavljati dra Laginjo kakor sovražnika proletarijata, ki hoče le iz-koriščati delavce v svojo strankarsko korist! Nu, mi menimo, da morajo biti delavci le za-dovoljni s takim izkoriščanjem! Najbolji do-kazi pa, da so voditelji socialne demokracije tisti, ki imajo vedno le strankarsko korist pred očmi, je ravno dejstvo, da tudi za tako gori označeno prizadevanje dra Laginje, od-rekajo priznanje in je hočejo stavljati v neu-godno luč!

Ob tej priliki pa naj še omenimo važne in resne besede, ki je je dra Laginja ob iste priliki adresiral na državne faktorje rekoč:

Imeli smo bojev v Italiji proti njenemu ujedinenju. Izgubili smo tam dežele in ves vpliv, ali kraj vsega tega je Avstro Ogrska ostala velevlast. Borili smo se tudi v Nemčiji in doživeli še večih nevspehov, ali v zvezi vsemu je Avstro Ogrska ostala velevlast. Prepuščam pa vaši uvaževanju sodbi, da li bi Avstro-Ogrska ostala še velevlast, ko bi izgubila domovino našega naroda!!!

Bog daj našemu rodu še mnogo takih „sovražnikov“, kakoršen je dr. Laginja!

Iz vrst odvetniških uradnikov. Zadnja notica o stališču odvetniških uradnikov na-pram zakonski obrambi je, kakor se sliši, ven-dar nekoliko učinkovala. Namerava se namreč zopet sklicati sestanek v prostorih „Nar. del. org.“, kjer se bo o tem vprašanju govorilo in sklepalo ob navzočnosti vseh udov tudi, kako se ima odgovoriti Ljubljanskemu dru-štru. Naproša se torej vse gg. tovariše, da se gotovo udeležijo imenovanega sestanka.

Ob tej priliki pripomnjam tudi, da bi bilo umestno, da bi eden ali drugi od gg. tovarišev proučil zakonski predlog o službenem razmerju trgovskih uslužbencev in zasebnih uradnikov o naših sedanjih razmerah oziroma o gi-banju slovenskih in nemških društev odvetni-ških in notarskih uradnikov ter blagovolil re-ferirati o tem na sestanku. Tudi bi bilo pri-poročljivo, da se naše stališče označi kolikor toliko razmeram primerno pred javnostjo, da tudi ista izve, v kakšni mizeriji se nahaja tako zvani „prehodni“ stan.

Novi vlaki. Južna železnica uvede s 1. majem na progi St. Peter—Reka dva nova vlaka in sicer bo vlak v smeri St. Peter—Reka odhajal ob 1 uri 15 min. popoldne in prihajal na Reko ob 2 uri 55 min. Odhajal bo z Reke ob 12 uri 55 min. pop. in prihajal v St. Peter ob 3 uri 1 min. pop. Ta dva

vlak bosta v. Št. Petru zvezana z osebnim vlakoma št. 32 in 35.

Avtomobilna proga med Trstom in Reko, o kateri smo že poročali, otvori se v kratkem. Financijelna stran tega podjetja je popolnoma osegurana od društva, ki mu pripada več dunajskih kapitalistov. Za sedaj bodo vozili trije avtomobili, na vsakem bo mesta za 16 oseb.

Zabavni vlaki južne železnice. Po-čenši od jutri dne 5. t. m. in do 2 novembra bo vozil vsako nedeljo in praznik zabaven vlak iz Trsta v Kormin in nazaj po znižanih cenah v vozeh II. in III. razreda. Iz Trsta bo odhajal ob 2 uri 45 min. popoldne in bo prihajal v Gorico ob 4 uri 27 min.; v Kormin ob 4 uri 44 min. Odhajal bo iz Kormina me-seca aprila in maja ob 9 uri 27 zvečer, iz Gorice ob 9 uri 51 min. in prihajal v Trst ob 11 uri 47 min.

Drugi zabavni vlak bo vozil v Miramar in Nabrežino in nazaj tudi po znižanih cenah v vozovih I. II. in III. razreda. Ta vlak bo odhajal iz Trsta ob 3 uri 55 min.; prihajal v Nabrežino ob 4 uri 36 min. Odhajal bo z Nabrežice meseca aprila ob 6 uri 40 min., prihajal v Trst ob 7 uri 15 min., meseca maja bo odhajal pa ob 6 uri 35, oziroma ob 9 55 in bo prihajal v Trst ob 7 uri 10 min. ozi-roma 10 uri 35 min.

Bosanska posadka v Trstu. Kakor smo že javili, pride dne 8. t. m. semkaj 4. peš polk bosansko-hercegovski. Polk, ki se-stoji iz treh batalijonov (četrti se nahaja v Bosni), iz godbe in štaba, bo nastanjen: 2. batalijon v bivši kadetni šoli, 1. batalijon, godba in štab v veliki vojašnici, v prostorih, katerih je bival doslej 1. batalijon 97. peš-polka, ki odide v Sežano; 3. batalijon pa bo nastanjen deloma na gradu, deloma v bivši zastavljavnici (Monte di pietà).

V polku služijo, izvzemši častnike in del podčastnikov, izključno Bošnjaki in Hercegovci. Od teh je 35 odst. mohamedancev, 25 odst. pravoslavnih, ostalih 40 odst. so katoliki.

Za mohamedance so priredili v telovadni dvorani bivše kadetne vojašnice, primerno mošejo, kjer bo vojaški iman Hafiz Abdula Efendi Kurbegović vršil mohamedansko službo božjo.

V Trst je že prišla ena stotinja, da pripravi stanovanja in da vsprejema dežlo prtljago polka.

Tržaška mala kronika.

Stara španska goljufija. Policijsko ravnateljstvo naznanja, da neki Allieh, ki je dne 18. marca odposlal iz tukajšnjega glav-nega pošnega urada brzojavko naslovljeno na José Ramo v Madridu, je v nevarnosti, da postane žrtev običajnih ženijskih španskih goljufov.

„Španska goljufija“ ni nekaj novega; gre tu za organizirano bando goljufov, kateri skušajo oslepariti nevedne in dobičkaželjne ljudi na podlagi dozdevnih skritih zakladov. Ker sega — kakor se zdi — njih delovanje že do Trsta, navajamo v svarilo občinstvu v glavnih potezah vsebino pisma, ki je pošljajo ti slavni španski goljufi svojim žrtvam. Evo n. pr. kako začne dopisovanje: „Velec. gos-pod! Osebe, do katere me veže prijateljstvo, odkazala me je na Vas kakor moža, ki je razumen in zmogel pojmiti neverjetni slučaj, ki se je meni pripetil. Bil sem aretirani radi goljufivega bankrota in imam na postaji v Marsilji kovčeg, v katerem se nahaja 800.000 frankov. Prosim Vas, da mi pomagate rešiti mojo stvar. V odškodnino ponujam Vam 40% navedenega zneska. V znak, da pritrdite, pošljite mi brzojavko (z dogovorjenim besedilom), v kateri navedete natančno svoj naslov. Čim dobim Vašo depešo, pošljem Vam obratom pošte pismo moje razsodbe in izvlečke iz časopisov, ki so o tem pisali. — Ramo, Madrid, dne...“ Vse to prihaja po pošti in prihaja tudi prepis, v katerem se določno žrtve naprosi, naj se poda v Madrid in prinese s seboj 4000 fr., kateri znesek da mora služiti za odkup neke prtljage, ki da je bila zaplenjena od sodišča.

V nekem tajnem predalu te prtljage se nahaja — kakor piše Ramo — depozitni list onega kovčega v Marsilji, v katerem je skrit zaklad. Osleparjeni človek mora telegrafično naznaniti svoj odhod iz Trsta (ozir. drugod) in brzojaviti goljufom svoj prihod v Pariz. Kajti še le tu ima dobiti nadaljna pojasnila. Dunajska policija išče onega Allieha, ki je odposlal omenjeno brzojavko iz Trsta, ka-tera nosi št. 1—4,109. Policija je uverjena, da po njem ulovi saj nekoliko teh slavni-h „španskih goljufov“.

Ponočni razgrajč, izgnanec in tat. Pred-sinočnjem ob 10 uri je bil aretirani v ulici Belvedere brezposleni dninar Anton Berne, star 46 let, iz Postojne, ki je razgrajal in motil nočni mir. Spoznali so ga na policiji za nevarnega izganca. Pri njem so pa našli zlato kolajno, ki je gotovo sad tatvine. Pri-držali so ga v zaporu.

Poskušani samomor. Marija Palčić, stara 30 let, stanojuča na Verdeli 799, se je v svo-jem stanovanju obesila vsled hipne blaznosti. Nekdo je takoj poklical zdravniško pomoč, dočim so drugi presekali vrvi in poskušali u-metno dihanje. Zdravnik je isto nadaljeval in samomorilka se je vrnila k življenju. Imela je pa silen epileptičen napad. Po skrbnem le-čenju jo je zdravnik pustil v njenem stano-vanju.

Smešnica. Pred državnim izpitom. A: No, kedaj pojdeš delat državni izpit? — B: Prihodnji teden! — A: Ali si dobro pripravljen? — B: Da, na vse; celo na najhujše!

Koledar in vreme. — Danes: Izidor skof. — Jutri: 5 postna (tiha) nedelja. — Temperatura večeraj ob 2 uri popoldne + 12 Cels. — Vreme večeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno, spremenljivo. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

V nedeljo bo slavil naš Vebtle svoj častni ozir, ben-fic-i večer s krasno češko burko **Enajsta zapoved.** G. Vebtle si je zares v polni mri za-lužil tak častni večer. Navedli smo že njegove zasluge kakor igralca; občinstvo ga tudi na tem polju dobro pozna. Ali le malo ljudem so znane njegove zasluge kakor tehničnega vodje našega odra. To naporno, delovanje se seve odteguje sodbi širšega občinstva. Isto pa je klubu temu že zapazilo v lepih novih dekoracijah in scenarijih spretno roko mojstra Vebleta.

Zato se nadejamo, da občinstvo izkaže igralcu in tehničnemu vodji našega gledališča, g.a Vebletu, v nedeljo s polnoštevilnim obiskom svoje simpatije in mu podeli s tem zaslužno moralno in materialno pomoč.

Društvene vesti.

VI. Družinski večer ki ga priredi „Trgovsko izobraževalno društvo“ (ul. S. Francosko št. 2) se vrši danes zvečer ob 9 uri. Pridite k temu prijateljskemu sestanku, kjer se pozabavimo in razveselimo ob zvokih mile narodne pesmi in se h koncu malo zavrtimo. — Sodeluje elitni salonski orkester „Trgov. izobr. društva“ pod vodstvom g. Kordimelina. Vstop je svoboden ter dovoljen vsem členom in prijateljem društva. Prijateljskega odziva pričakuje kliče na svidenje.

Veselični odsek.

Arimatejsko društvo na Proseku bo imelo svoj občni zbor v nedeljo ob 1. uri popoldne z dnevnim redom: poročili tajnika in blagajnika, volitev odbora, razni nasveti.

Kolesarsko društvo „Balkan“
javlja svojim članom, da priredi jutri v nedeljo 5. t. m. izlet v Sežano, oz. Štorje. Odhod ob 2 uri pop. točno izpred društvenih prostorov, via Stadion št. 19. Zdravol ODBOR.

Velikonočni razglednik „Družbe sv. Cirila in Metodija“ se je pridal do sedaj okoli 15000. a na razpolago jih je približno še toliko. Pač žalostno spridevalo bi si dali Slovenci, ako bi pokazali le toliko zanimanja za naše edino obmejno obrambno društvo, da se niti 30.000 razglednic temu v korist ne more razpečati. Prosi se torej slovensko občinstvo, da sega malo bolj pridno po njih, pred vsem pa se opozarja nanje družbine podružnice.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metodija je poslala narodna tveška Česnik et Milavec v Lju bljani za inserat na računskih listkih znesek 100 K. G. J. Perdan v Ljubljani prispevek od družbenih užigalic za I. četrtletje 1908. znesek 1500 K.

Nar. delav. organizacija

Državni železničarji! Vsi jutri na pravažni shod N. D. O. v Narodnem domu ob 9. uri zjutraj! Naj nikdo ne manjka!!

Vesti iz Goriške.

Oglejsko baziliko so pričeli popravljati. Naprej hočejo osušiti tla okolu cerkve v to svrho napravijo kanal za otekanje vode. Pri kopanju so našli na več rimskih starin. Dela vodi viši inženir Rudolf Mahnič.

Samomor petnajstletnega dekleta. — V četrtek popoldne se je v Pevni blizo Gorice iz samokresa ustrelila 15 letna L. Gravner. Zudele se je v srcu te bila takoj mrtva. Dekle je metala božjast in groza te bolezni je potisnila kletu morilno orožje v roko.

Kmetijsko predavanje v Povirju. V nedeljo, dne 29. marca, je prišel k nam z učitelj in deželni poslanec Josip Štrekelj ter predaval tukajšnjim posestnikom o vinogradništvu.

Kmalu po popoldanski službi božji se je zbralo v šolskem poslopju zelo lepo število kmetovalcev, tako, da je bila prostorna šolska soba polna ukaželjnih gospodarjev.

G. predavatelj nam je govoril najprej o gnoju in o važnosti istega ter nam posebno zabičeval, naj ne rabimo plesnjivega gnoja. Obenem nam je razložil nekoliko pomen umetnih gnojil in postopanje ob gnojenju z istimi. Vse to je govoril s posebnim ozirom na vinogradništvo.

Zatem nam je v poljudnih besedah razlagal, kako naj si narejamo vinograde, oziroma kako naj zasajamo trte.

Dokazoval nam je z vzgledi in praktičnimi dokazi, kakšne podlage naj zasajamo, da nam bodo trte bolj rastle in se lepše razvijale.

„Portalis“ in „Menticola“ nista za našo občino radi suše in mrzlega podnebnja. Zato nam je preskrbel g. predavatelj iz državne

trtnice neko novo vrsto podlag, ki lažje trpe sušo a so tudi neobčutne proti mrazu.

Škoda, da je dež preprečil, da nam ni mogel g. govornik pokazati praktično na šolskem vrtu (kar je želel) kako treba saditi trte.

Svetoval nam je dalje, kake cepiče naj rabimo za cepljenje in je natanko razložil postopanje ob sajenju bilf in kolči. Posebno je poudarjal, naj ne stavljamo gnoja pregloboko. Tak gnoj je potem „mrtev kapital“. Nikakor naj ne devamo istega pod trte v izkopane jarke (luknje) temveč zraven, tako, da ne prihaja v dotiko s trto.

Ravnokotno ni potrebno saditi trt pregloboko.

Ker je g. poslanec izjavil, da je pripravljen dati vsakršna pojasnila na stavljenja vprašanja, se je vnela kmalu živahna debata.

Navzoči posestniki so vpraševali g. govornika o različnih stvareh kakor o brezobrestnih posojilih, o podporah za boljše pašnikov in travnikov.

Dalje so se pritoževali radi našega zastarelega lvskega zakona ter o drugih svojih nadlogah in težavah.

G. poslanec je pojašnjeval vse radovoljno in s poljudno besedo ter obljubil, da se bo tudi na pristojnem mestu potegoval za to.

Tudi o pogozdovanju naših goličav se je slišala marsikatera trpka beseda.

Narčtu pogozdovanja se pozna, da je bil narejen pri zeleni mizi ter da se je malo oziralo, kak svet se pogozduje.

Vsako je prepričan, da bo to pogozdovanje koristilo našim potomcem, toda do tedaj utegne kmetijstvo propasti, ako mu ne priskoči država izdatnejše na pomoč. Dajte nam dobrih pašnikov oziroma denarja za zboljšanje, potem pa ne bo prepirov radi pogozdovanja.

G. predavatelj nam je obljubil svojo pomoč in razšli smo se zadovoljni, želeč, da nas obišče zopet kaj kmalu, da nam pojasni še marsikaj, česar nam je potreba.

X.

Vesti iz Istre.

Stroški za vzdrževanje Opatije. — Lansko leto je bilo skupnega prihoda 307.613 kron in 36 stot., stroškov pa 261.034 K 22 stot. Ostalo je še čistega dobička 40.579 K in 4 stot.

Odstopil je župan v Vodnjanu, Livio Benardeli, ker j. prišel v navskrižje z občinskim zastopom. Župana prosijo, naj umakne svojo ostavko, ali doslej zastoj.

V Opatijo prihaja dan na dan vse polno raznih go-tov. Med odličnimi gosti je omeniti prestolonaslednika nadvojvodo Frana Ferdinanda s soprogo in nadvojvodo Rajnerja s soprogo. Govori se, da utegne priti v Opatijo tudi nemški cesar Viljelm na sestaneke s prestolonaslednikom.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metodija za Istro v Puli je inkasirala v minulent letu preko 5000 kron. To je vsakako lep vspeh, na katerem je podružnici le čestitati z željo, da bi to plemenito delo v bodoče še lepše vspevalo za kulturno korist našega revnega naroda.

Ustoličenje. Dne 31. m. m. je bil ustoličen za župnika v Lanišćah g. Josip Vrbka, dosedanji tamkajšnji župe-upravitelj.

Dvorana za sodbene dražbe.

Ulica Sanita 23-25 pritičije. Dražba ki se bo vršila v soboto 4. aprila 1908 ob 9. ure predp. oz. od 3 pop. naprej in naslednje dni:

Pisalni stroj „Sholes“ 4 zvezki nemške izdaje: „Allgemeine Baukonstruktionslehre“ von G. M. Breymann, divani, chiffonier, nočne omarice, postrežna steklena omara, več buteljki likerjev kakor marsala, malaga, rozolj, maraškin, cognac, fernet itd. ameriškanka ura, tehnična mostovnica, posode za slaščice, nadalje manufakturno blago in drobni predmeti, fuštanj, platna, perkal, piche, satin, tul, spodnje hlače za moške, ženske in dečke, pletenine, nogovice, moderci, črevlji in panasti črevlji, obleke za otroke, srajce, roboi, naprsniki gumbi itd.

Slovenska mizarnica v Trstu

Majcen Miloš v Trstu ulica Leo št. 2 nam javlja, na ima zmrjav v svoji delavnici pripravljene cele spalne sobe in vso drugo pohištvo, ter da prevzema vsakovrstno delo v svoji stroki. Ker je gospod **M. MAJCEN** naš narodni obrtnik, ga najtopleje priporočamo slavnemu slov. občinstvu.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Cermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva
- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -
Peter Jeraj
TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13
ter vogal ulice sv. Katarina.

Poskusite ukusne potice in izvrstne presnice
slaščičarne GIUSEPPE WEBER,
Trst, ulica Carlo Ghega št. 4, Trst
Poštne pošiljave na vse kraje.

Pekarna Josip Vatovec
ulica Sette Fontane št. 834, Trst.
s prodajo slaščic. — Vsak čas svež kruh.
POSTREŽBA NA DOM.
Moke iz prvih ogrskih mlinov. Dezertni prepečenici

Dr. RUD. ŠORLI
ZOBOZDRAVNIK
klinike za zdrav. zob v Berlinu.
Plombovanje - UMETNI ZOBJE
NAJPOPOLNEJŠA METODA.
Izdiranje zobov brez vsake bolečine.
URAVNANJE SLABO ZRASLIH ZOBOV.
Sprejema od 9.—1. in od 5. s. popoldne.
CORSO 49, vhod ul. Silvia Pellico 1.

Zaloga in proizvodnja vina, spirita in likerjev
in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST
Via dell'Acque šiv. 6. (nasproti Kafe Centralu).
Velik izbor francoskega šampanca, peničih dezertnih talijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Buzander, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, crnjak, razna žganja ter posebni pretni tropinovec slivovec in brinjovec. — Izdelki I. vrste, dotli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz pošilja se po povzetju. — Ceniki a zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.**
Gene dogovorne. — Postrežba na dom.
Ulica Campanile št. 15.

Valentin Zorzini
urar in dragotinar
Trst, ulica Mada vecchia št. 1 (Za ložo)
Izbor zlatih in srebrnih predmetov
zlatih in srebrnih ur po najzmer. cenah.
Sprejme se popravljanja vsake zlatanine in ur. — SPECIJALITETA v popravljanju urah zaklepanic.
Poplačenje in srebrnenje vsake kovine potom pile ali ognja, in urezi.

V pekarni in slaščičarni
VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15
in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfinejše moke, čokola do fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne biskote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torje in krokaute. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

TOVARNA POHIŠTVA
Aleksand. Levi Minzi
Trst — ulica della Zesa št. 46.
Zaloga: Piazza Rosario št. 1. Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.
Trajna zaloga pohištva: ulica della Sanità št. 14.
Pisarna: ulica Lazzaretto vecchio št. 36.
Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.
Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70)

ARISTIDE GUALCO Trst, ulica S. Servolo 2,
X TOVARNA CEVI IN PREŠANIH PLOŠČ. X
Ne boji se konkurence.

Infermeria TREVES — Trst
Zavod za asistenco bolnikom
vedno odprt
Ustanovljen leta 1885. — TELEFON 345
Sposobni bolniški strežniki in strežnice za privatno asistenco. — Prenajanje bolnikov z modernimi in higijenič. sredstvi od železničnih postaj in do istih, kakor tudi iz parnikov.

LORENZO BRUNA
TRST, ulica S. Anastasio 9.
Telefon št. 1432
Skladišče drv za ogenj, lesa za polje, oglje iz drvi in COKE
Hidravlični cement, angleške opeke, katerih ne pokvari ogenj in druge vrste materiala za zgradbe, kakor tanke opeke, gašeno apno itd.

Nova tržaška črevljarnica
TRST, ulica Giosuè Carducci 15
(ex Torrente) vis-à-vis Volti di Chiozza.
POMLADNA SEZONA.
Izbera črnih in barvanih čevljev za gospe, gospode in dečke; blago prve vrste, najnovejše oblike in barve; delo solidno in natančno.
Platneni črevlji in postoli v veliki izbiri.
Vse po zmernih cenah.

Slkadišče
šivalnih strojev
igel, olja, aparatov, potrebnic itd.
TEDENSKA PLAČILA.
Najnižje cene. — Sprejme se popravljanja.
REDIVO & ROMEO
Trst, ulica Belvedere št. 40, Trst

Vesti iz Kranjske.

Slovenska posojilnica v Kočevju je ustanovljena in je že začela poslovati. Slovenci Kočevskega okraja so bili doslej v kreditnih stvareh skoro popolnoma navezani na nemške Kočevjane. Ustanovitev tega zavoda je radi tega velevažnega pomena za tamkajšnje Slovence.

Stavka krojaških pomočnikov v Ljubljani. Krojaški pomočniki so stopili v stavko dne 1. aprila. Novi cenik je doslej podpisalo pet mojstrov. Pri teh se je začelo zopet delati, pri drugih trvdkah, ki niso cenika podpisale, delo popolnoma počiva.

Vesti iz Štajerske.

Tujci v Gradcu. Meseca marca je prišlo v Gradec 9496 tujcev, ki so se nastanili v hotelih.

Gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela v mesecu marcu t. l. prometa K 1.313.732.61, med temi je vložnih vlog K 361.724.17 vzdignjenih pa K 353.001.14. Posojil se je izplačalo K 171.955 in vrnilo K 107.526.40.

Skupni promet v tem letu iznesa do konca minol. meseca K 4.940.022.81.

„Trgovsko-obrtna zadruga“ v Trstu.

V mesecu sušcu je bilo vložnih Kron 83.528.60, vzdignjenih pa K 43.061.85, izplačalo se je posojila K 11.434.10, vrnilo se je K 10.270.90, denarni promet do 31/3 Kron 913.522.52.

Jadranska razstava v Gradcu. — V torek so otvorili v Gradcu razstavo jadranskih izdelkov, ki jo je priredilo turistiško društvo „Adrija“ s sodelovanjem odbora gospa, kateremu je na delu soproga štajerskega namestnika grofica Clary-Aldringen. V razstavi so dalmatinski čipkarski predmeti: nošnje in stenska vezovina, potem predmeti ribištva in ladjedelstva z mnogimi vzorci in slikami. Razstava bo odprta do 7. t. m.

Razne vesti.

O silno redkem slučaju poroča neki nemški list: Sest bratov, ki je vse rodila ena in ista mati v enem in istem letu, je nedavno prišlo v Antverpen na novačenje. To je gotovo slučaj, kakor se ni menda na svetu še pripetil. Omenjeni bratje so sinovi žene, ki je pred 21 leti povila svojemu možu trojčke meseca januarja in potem zopet meseca decembra. Vsi šesteri bratje so zdravi in čvrsti, a naborna komisija je vzela v vojake iz vsake skupine trojčkov le po enega.

Sneg na južnem Bavarskem. Dne 1. aprila je zapalo po južnem Bavarskem toliko snega, da so imeli vlaki radi velikih snežnih zametov velike zamude.

Veliko poverenje. Uradnik italijanskih državnih železnic na obmejni postaji Chiasso, Aleksander Gionetto, je pobegnil z uređ ostnimi papirji v znesku 450.000 lir, ki jih je državna železnica poslala gotthardski železnici. Med vrednostnimi papirji je bilo 150.000 gotovega denarja.

Češki konzulat na Dunaju. — Na Dunaju nameravajo ustanoviti nekaj češki konzulat, ki bo informacijska centrala za vse Čehe, ki pridejo na Dunaj.

Stolice za častnikarstvo je sklenilo ustanoviti bavarsko ministerstvo na vseučiliščih.

Zadnje brzajavne vesti.

Štrajk.

ANTVERPEN 3. V ponedeljek so brusilci diamantov sklenili, da bodo štrajkali štiri tedne. Zahtevajo povišanje plače za 20 odstotkov.

Uporni vojaki

PARIZ 3. Iz Beauvaisa javljajo, da sta na vežbenem maršu dva vojaka z vsklikom: „Doli z armado!“ z bejonetom napadla svojega stotnika, ki jih je svaril. Drugi tovariši so upornika ukrotili ter ju izročili orožništvu.

Konferenca francoskih škofov.

PARIZ 3. Konferenca škofov je v dveh dneh dovršila svoja posvetovanja. Konferenca se je bavila tudi o vprašanju pomožnih cerkvenih društev, ki jih je priporočal Vatikan. Govori se, da se je večina škofov izjavila za ustanovitev takih društev.

Francoska zbornica.

PARIZ 3. Zbornica je sklenila, da se bo razprava interpelacije posl. Jauresa o unanji politiki vlade in o izvedbi nje reformnega programa vršila na seji prihodnjega ponedeljka.

Listnica uredništva

Slavnemu pevskemu društvu „Mirija“ in zboru „Bratovščina sv. Cirila in Metodja pri sv. Jakobu.“ Izvolite vzeti na znanje, da sedaj vsaj principijelno ne priobčujemo dopisov o medsebojnem razmerju med tema pevskima zboroma.

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška dela 38

Kdor potrebuje trinega cepilca, naj se obrne na inseratni oddelek Edinosti pod št. 469.

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemene — Trst, ulica San Antonio I. Trgovina manufakturne blaga in malih predmetov ter sukna za ženske obleke.

V najem se da takoj stanovanje v podstrešju. Soba in kuhinja, mestčnih 10 kron. Kolonja 175, nasproti pekarni. 485

Zgubila se je srebrna ura o ulice Predor Mentuzza do ul. della Istria. Pošten najditelj je naprošen, da jo izroči v ulici Zonta 9, vrata 4. 482

Hiša na prodaj z vrtom na glavni cesti. Priprava za gostilno ali pa za vsakovrstno obrt. Poizvedeti je v gostilni „Alla Stella“, Piazza Goldoni. 486

Anton Zigoi, brivec PRERAZJA slav. očini tvi in cenj. odjemalcem, da je prevzel brivnico v TRSTU, ulica F. Caprin št. 12 (sv. Jakob)

Prigoroča se svojim odjemalcem in Slovincem pri sv. Jakobu.

Iščem posojilo 40 kron. Vrniti bi 45 kron po 5 kron tedensko. — Ponudbe pod „Posojilo“ na Ins. odd. Edin. 435

Prodajo se na tedenske ali mesečne obroke obleke in povravnike za moške. Ulica Caserma 12, I. nad.

Stenografa

sprejme odvetniška pisarna

Dr. Frana Brnčić-a

in Dr. Mateja Pretner-ja

Via Nuova št. 13.

Nastop službe 1. maja 1908. Plača po pogodbi.

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva

tovarna za brezplinov brikete iz drvenega oglja, se priporoča v zalaganju hrastovih in bukovih drv

prirejenih za peč angleškega in inozemskega svetlega premoga — brezplinovih briketov iz drvenega oglja: „BOULES“ (veliki jajči obliki) za vsako kurjavo. — „Zar-01“ (maljajči obliki) za odprto ognjišče in likalniki. Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na tovarniško pisarno:

Trst — Via della Tesa št. 2

ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki GIOV. ANGELI, ul. Vinc. Bellini št. 1 (nasproti cerkvi novega Sv. Antona).

TOVARNA TESTENIN GIUSEPPE TREVISAN

Trst, ul. Molin a vento 3 SPECIJALITETA testenin in celonjskih tortolin garancirano iz fino moka in jaje. Sprejemna naročila ter pošilja brezplačno v vsaki del mesta.

KOLESA Helical Premier

Prve znamke od K 170 naprej.

Pnevmatiki po K 6 — in pnevmatična čreva od K 5 — naprej.

Vsakovrstne potrebne in najnovejših ščine in šivalni stroji HAID & NEU

Riccardo Sanzin Trst, ulica delle Poste 6, Trst

Usaka ekonomična družina nakupi VERMOUTH

v velikem skladišču v ulici San Nicolò 18 Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajaarjev. Nepremenjeni tip. — Znamka neprekosljiva.

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23 TELEFON št. 813

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modere, umetne roke in noge, berglje, kični pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapijske priprave, aparati za inhalacijo.

SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz guma in nepredirnega blaga.

„OLLA“

priznan kakor najboljša in neprekosljiva vrsta vseh gumijevih higijenskih predmetov in ribjih mehurjev DVELETNA GARANCIJA M. Gál — Trst, Corso 4.

Postiljave po gl. 2, 3, 4, 6. Delavnice pasov, klnih pasov, elastičnih nogavic, obzav, ravnodržav, burgalj in bidet. Irigatorji od št. 120 naprej. Telemori za vročice K 2, nav. K — 50.

Namizno vino prve vrste

pridelek iz posestev grofa Dr. Venier v Novemgradu, v buteljkah ali sodih, v vsaki količini po 64 stotnik liter, brezplačno na dom proti takojšnjemu plačilu.

Tropinovec po Kron 1.60 liter prodaja Angelo Nichetto

lastnik gostilne „Nichetto“ v Recołu in mesice na Goldonijemem trgu št. 6. — TELEFON št. 963.

Gostilna v Recołu ima na razpolago društvom in klubom, za prireditve plesov ali društvenih zabav (po dogovornih cenah) elegantno pisno dvorano in kegljišče.

Umetni fotografski atelje

pri sv. Jakobu ulica Rivo št. 42 (pritličje) TRST.

Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost, lokalov, porcelanaste, plošče za spomenike, itd. itd.

POSEBNOST Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

† Tužnim srcem javljamo, da je naša draga mamica Franja Julika Trobec danes preminula. Pogreb bo v nedeljo 5. t. m. ob 3. in pol uri popoldne. SV. IVAN-TRST, 3. aprila 1908. Družina TROBEC - KOVAČIČ - MARTELANC. Velja kot direktno obvestilo.

PEKARNA in SLADČIČARNA Dominik Milanič, Trst ulica della Guardia št. 24 Prodaja: 3-krat na dan svež kruh, najfinejšo moko vsake vrste; vino v buteljkah in likerji. Bogata zaloga specijalne grenčice „TORERO“. Sprejema se naročila vsakovrstnega pečiva kakor PINCE, PRESHIO itd.

Poročenci in poročenke ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno M. Stoppar, Telefon 1464 v ulici S. Giacomo št. 7 (Corso) kjer najdete bogato izbero slaščic in bombonov po zmernih cenah. Sprejme se naročila za vsake vrste police in druge sladkarije.

Velika izbira manufakturnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge potrebščine Proti plačilu na obroke brez povišanja cen. ulica Madonnina št. 11 M. B. KATZ, TRST

ZELEZNATO VINO leka rnarja Gabrijela Piccoli v LJUBLJANI C. in k. dvorni zalagatelj in pa-pežev zalagatelj izvrstno učinkujoče, ima v sebi železov preparat, kateri lahko prebavljanje pospešuje, priporočljivo je posebno slabotnim, na pomanjkanju krvi trpešim in tudi nervoznim osebam bledečim in slabotnim otrokom. Prodaja se v Trstu v lekarnah: „CREVATO“ ulica Poste 9 in „LEITENBURG“ Trg San Giovanni.

Dr. Kopřiva zdravstveni svetnik in mestni fizik v Ljubljani je zapisoval okrevajočim in malokrvnim vedno z najboljšim vspehom železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani. Dr. S. Sterger c. kr. okrajni zdravnik v Ljubljani, je v slučajih bledice in pri okrevajočih otrocih z najboljšim vspehom uporabljal železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani. Dr. L. Fürber štabni zdravnik v Gorici zapisoval je osebam, ki so že delj časa bile nervozne železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani in icer vedno z najboljšim vspehom. Dr. F. Gligar praktični zdravnik v Ljubljani, dosegel je z železnatim vinom lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani izvrstne vspehe. Dr. Defranceschi primarij v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu izjavlja, da je z vspehom železnatega vina lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani zelo zadovoljen. Naročila se točno izvrše proti povzetju